

լուծմամբ, վէ Բուսարըն պաղը մաղ-
լուպիեթէր իւզերինն վագըթ տախի
միւնասիւպ տէյի իմիշ: Պիւնասպերին
Երուսաղէմի քիւմիսի Երուսաղէմ, Թըր-
հալապ, վէ Կիրիտտէ վագը օլան հա-
րաքեաթը իսթիւպընարանէյի ասլա
թէշվիգ իթմէմէքտէ պուլունմագտա
տըր: Թալմըն օգոստոս 30 թարիխի
Պէլկրատտան արմըշ օլտուղու տիկէր
պիր թէլէկրաթնամէնէ կէօրէ, սէյ-
եար խասթախանէյէր հուտուտա սէվգ
օլունմուշ վէ պիւթիւն Սըրպիսթանտա
հիւքիւմէթ անպարարը հէր նէվ մու-
հիմաթ իլէ տօլտուրուլմուշ տուր:
Ումումէն զանն օլունտուղունա կէօրէ,
եազընտա Պէլկրատտա իտարէյի էօր-
թիեէ իլան օլունմագտա իմիշ: Լաքին
Բուսիւլըլար գաթի մուգաթթէրիւթէթ-
լէր գագանմատըգճա, Սըրպիսթանն
մուհարէպէեէ տախիլ օլմաքնա պիւ-
յիւք իհիթիմալաթ եօգ տուր:

Պիւքըն, 30 օգոստոս
Պէշէթտէն Մէմէքթէյիլիլէր, Բա-
հօվատա պուլունան Օսմանլըլարն իւ-
զերինն 30 գուլմագրա աթարադ, Օս-
մանլըլարն իսթիւքեաթ ինչա իթ-
մէլէրինն մանի օլտուլար: Ժէնէրալ
Թօթիւպէն տիւն Պիւքընէ վաքը օլ-
տու: Հէր կիւն Մէմէքթէյիլիլէր շըմէն-
աթթէրէրինտէն թագրիպա 400 վալիօն
Բուս ասկէրի կէշիւք: Խասաա տիկէ-
րի Պիւքըն ըսթասիօնունա կէլմէեէ
պաշաաթը, Տիւն պիր Օսմանլը վագըրու
ասաքիր համիլ օլարադ Սիլիսթրէտէն
կէլիպ, 18իննի պէօլիւլիւն պուլուն-
տուղու մահէլին գարշըսնտա տուր-
տու: Պիր Օսմանլը մօնիթօրու պունուն
արգասնտան կիթմէքտէ խի: Մէգ-
քիւր իքի սէթիւնէյի իւլմէնիեէ գա-
տար իլէլիլիպ, իքի թօք աթարըլար:
Պատէհու Սիլիսթրէեէ ալտէթ իթտի-
լէր:

Բակիւզա, 30 օգոստոս
Սալիհ բաշա տիւն Մօթարտան
Կալգօնա կէլտի: Բաշայի միւշարիլէյ
Նիգշիքէ եարտըմա կիթմէք իւզրէ հա-
զըրըգ կէօրիւք: Տիկէր պիր Օսման-
լը Փըրգասը Տօգրուհանը կէշիպ,
Նիգշիք իւզերինն եիւրիւմէքտէ տիր:
Հարաքեաթը մէղքիւրէ, Դարաաղըլ-
լարն Նիգշիք իւզերինն գաթի պիր
հիւհուլ իթմէլէրինն մանի օլտու:

Օրսովա, 30 օգոստոս
Երուսաղէմի մուհարէպէեէ իւզագ-
օլուպ օլմամալարը հագգընտա Բուս
գանէլէրեաթըլա Աթիւնա գապիւնէ-
թօտա պէյիսիտէ հալէա մուխապէրաթ
տէվամ իտիւք: Երուսաղէմի տօնան-
մալարըն միւքէմէլ պիր հալէ գօ-
նուլմասընա պէլէօրլար: Կրան տիւգ
Նիգօլա Մ. Հիթիթօլգու Պէլկրատա
իլամ իտէրէք, Ալթիթիւա իլէ պիր
գարըլըգըգ չըգարմաեարադ, Սըր-
պիսթանն սէ եօլտա մուհարէպէեէ
իւզագ օլապիլէնէյիլիլէր ըրէն Միլանա
պիլտիթտի: Սօն մուհարէպէլէրտէ
Բուսարըն Երեքատա վիթտիլէրի թէ-
լէթաթ 8.000 նուֆուսա պալիլ օլու-
եօր:

Լօնտրա, 30 օգոստոս
Օգոստոս 29 թարիխիլիլէր Պէլկրատ-
տան Թալմա զագթիսթանա քէշիտէ գը-
լընան պիր թէլէկրաթնամէնէ նագարէն,
Մօրալա վէ Թիմաք նէհիլ իւզերինտէ
քէօրիւք վաղ իթմէք իւզրէ, տու-
պալար վէ տէվաթը սոյիլէ հագըր-
լանմըշ տըր: Այնի զագթիսթանն օգոս-
տոս 29 թարիխիլիլէր Դիւտօվատան ալ-
տըր պիր թէլէկրաթնամէնէ, սէքիլ
թագուր Նիգամ ասքէրինն քէրտաթը

կիւնիւ հուտուտա սէվգ գըլընաճաղը,
վէ պիրիննի սընքթ միլլէթ ասկէրինն
իհիթիւաթ էթրատը տախիլ օլմաթըլը
հալտէ, Սըրպիսթանն 40.000 նէֆէր
ասաքիր մէյտանը հարպա չըգարա-
պիլէնէկի պէեան օլունմուշ տուր: Նի-
նէ Թալմա զագթիսթանն ալտըր պիր
թէլէկրաթա պագըլըր իսէ, Սըրպիս-
թանն կէշէն սէնէ Բուսիւտա ագտ
իլէտիկի իսթիւքընա սօն թագսիթի
օլան 320.000 տուգաթ պու քէրրէ Պէլ-
կրատա վիթուտ իթմիշ տիր:

Լօնտրա, 30 օգոստոս
Օգոստոս 29 թարիխիլիլէր Վիէննատան
Տէյիլ Նիուգ զագթիսթանա շուաթի-
տէքի թէլէկրաթ չէքիլմիշ տիր: —
«Մէյտանը հարպտան ալընան հալա-
տիսլէրէ նէգարէն, Սիւլէյման բաշա
հագըրթիլէրի Երեքագ պօղաղըն գագթ
իթմէքիլիլէ հէման միւլմիւլիւնիւլ գտտ
իթմէքտէ իմիշ: Պիւնասպերին Երեքագ
վէ Խային քէօլ էօնիւնտէ միւսթաճէմ
օրտուկեաճար ինչա իտէրէք, շիմալ
թարաթընտաքի տիկէր կէշիտէրտէն
Պալգանյարը կէշէնէք տիր: » Մօրնիլ
Բաթի զագթիսթան օգոստոս 28 թարիխ-
լէ էտիլնէտէն շուաթիտէքի մալիւ-
մաթը ալմըշ տըր: — «Օսմանլըլար իքի
տէֆա կէրի սիւրիւլմէեէ մէճպուր օլ-
տուգտան սօնրա, Երեքագ պօղաղընա
նագըր օլան պիր տաղըն իւզերինտէ
օրտու գուրմագըրղա մուլաթիպագ օլ-
մուշար տըր: Պօղաղըն իսթիլհէքա-
մաթը, հալէա Բուսարըն եէտի գագ-
թընտա տըր: »

Աթիւն, 29 օգոստոս
500 նէֆէր իհիթիւաթ ասկէրի, 150
նէֆէր թօքու, պիր պաթարեա
սահրա թօքու վէ պիր թագուր սիւա-
րի, Թէպ օրտուկեաճան կիթտիլէր:
2.000 իթալիւլար Երուսաղէմի օրտու-
տուտա իւլմէթ իթմէք իսթիլտիլէ-
րին Երուսաղէմի իսթիլտիլէր պիլտիր-
տիլէր:

Երզրում, 26 օգոստոս
Տիւն ալէսասպա Օսմանլըլար Գը-
զըլթէրէ իւզերինն հիւհուլ իտիւպ,
ուզուն պիր մուհարէպէեէ սօնրա,
տիւլմէն մէվգըլարըն գագթ իլէտի-
լէր: Այնի վագթիսթա Պալտըմանտա
պուլունան պիր Բուս քըրգասը, Սա-
պաթան եագընընտա վագը օվաեա
տօղըր իլէրէեէրէք, պիւլիւք պիր
մուհարէպէեէ պաշաաթը, վէ սաաթ
ագաթմէն տէօրտիլնէ տէլիլն սիւրմիւշ
տիր: Խաթիթը հարպ 12 միլ ուզուն-
լուղունտա իտի: Բուսար մուլմաղաթ
սուրէթտէ կէրի չէքիլտիլէր, վէ մէյ
տանը հարպ Օսմանլըլարա պըրադ-
տըր: Իքի թարաթն տախիլ թէլէ-
թաթը քիւլիլիլէթիլ օլմուշ տուր: Եա-
գընտա պիւլիւք պիր մուհարէպէեէ
տահա պէլէնիլմէքտէ տիր: Հալէա
կիւլիլիլէ Բուս իմատաթ կէլիլէր:

Եվէման զագթիսթանա օգոստոս
մուշ տուր:

Ամէրիպատա Եօլմուլուգ իթմէքտէ
օլան զաթմէն պիրի եագընըն պիր մէք-
թուպընտա չէօլլէ տէմիշ տիր:

Օրանմ, Լիման վէ Ալէքսանտրի շը-
մէնտըթիլիլէր իլէ կէլտիք: Ճանաթըն-
տան օսանմըշ օլանլարա մէղքիւր շը-
մէնտըթիլլէ Եօլմուլուգ իթմէլէրինն
թալիսիլէ իտէրիլ: Ալալմըր Ուա-
շիլիթընտան հարէքթիլ իտիւպ, ալէս-
սէլիլիլէ քէրտաթ սապահըն Բիշման-
տա, վէ եա սայիր պիր շէհիլէ վա-
ղը օլունտու: Հէր պիր գաթարտա
պիր ճէրրաճ, պիր մէղարճ, վէ ճէր-
րաճ ալէաթարը վէ կիւլէլ թագուր

ար վար տըր: Եօլ իւզերինտէ բէք
չօգ խասթախանէյէր կէօրիւքիւն: պիր
գագա գուհուր իտիւպ տէ առամ թէ-
լէթ օլտուգտա, ճէնագէսիլն անիտէ
գահարաեօրլար:

Եվէլիլիսի կիւն Պէյօղ ունտա Ա-
պանօղ ուզաղընտա պիր խանէեէ խըր-
ըգ կիրէրէք պիր չօգ կիւլիւշ թա-
գագ, պօթիլն վէ ֆիսթան չալըպ ֆի-
րար իթմիլէր տիր: Մէղքիւր խըրըգ
լըրն վուգ ու պուլտուղու կիւնիւն
ֆէրտաթ կիւնիւ գագթիլիլէր կիճէ
գօլ տօլաղընտա սըրատա, ումու-
ղընտա պէօլիւնէք պիր պօղչա կէօ-
թիւրմէքտէ օլան պիր առամա թէսա-
տիւլիլէ, մէրգուսա ալաղ ու կիրիթիլ
իտէնէքիլիլ սըրատա մէրգուսա պօղ-
չաեք եէրէ աթարագ ֆիւրար իլէմիշ
տիր: Մէղքիւր պօղչաեէ պուլունան
էշեալար, Ապանօղ սօգաղընտաքի
խանէտէն չալընան էշեալարտան օլտու-
ղու կէօրիւքիւլ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ հագրէթիլէրի վէքիլի Մը-
կըրեան տէր Հայրա, կէշէն Ընդհ. Ժո-
ղովտա օլունան հագարէթ վէ ազլի-
եաթ մալիւմ տիր: միւլմիւլիլէյ հայր
թարաթընտան, տիւնքի կիւն, Խառն
Ժողովա շուաթիտէքի սուրէթտէ պիր
գըթա բողոքագիր թագսիլմէքըլմըշ
տըր:

Առ պատկառելի Ստեան Ազգ. վարչու-
թեան Կրօն. և Քաղ. Ժողովոյ,

Անցեալ շաբթու օգոստ. 19 ուրբաթ
աւուր Ազգ. Ժողովոյ մէջ Երեսօրիւն-
ներէն փափագեան Ստեփան Էֆէնտիլի
ինձ դէմ ըրած յարձակումն գիտէք
արդէն:

Այս անիւրա և անվայել յարձա-
կումն Ազգ. Ժողովոյ մը Արժանապատ-
ուութեան և նոյն իսկ ընդհանուր Ազ-
գին համեստութեան դէմ ըլլալով թէ-
պէտ նոյն Ժողովոյ մէջ բողոքելու
պատրաստ եմ, սակայն Փափագեան
Ստեփան Էֆէնտիլի որովհետև սա խօսքն
ալ արտասանեց թէ՛ Պատրիարքարանը
պիւլիլիլէ, և վէքիլը կաշառակուլ
է, և թէ վա՛յ այն Հայուն՝ որ փոխա-
նորդարանի հետ գործ ունի և անտէր
է, և թէ այնպիսի յայտնութիւններ
պիւլիլիլէ ընեմ փոխանորդը՝ անի դէմ, որ
սոսկում պիտի պատճառէ, և այլն,
այս խօսքերը կըսեմ, ուղղակի Ազգ.
վարչութեան ուղադրութեան արժանի
ըլլալով՝ նախապէս պատկառելի խառն
Ժողովոյ առջև կը բողոքեմ:

Վասն զի՝ դուք տեսքը իմ, Ազգին
վարչական Ժողովն էք և գործ ունիք
միշտ Պատրիարքարանին հետ, Ս. Պատ-
րիարքին և անոր փոխանորդին հետ,
եթէ Պատրիարքարանը պիւլիլիլէ եղած
է, դուք ևս անոր մէջն էք, եթէ
Պատրիարքական փոխանորդը կաշա-
ռակուլ է, Ազգ. վարչութիւնը նորա
կամակից, և նոյն իսկ Ամեն. Ս. Պատ-
րիարք Հայրը համաձայն եղած կըլլայ,
այլ գործելով վէքիլին այն ամէն սոս-
կալի գործոց, որք փափագեան Ս. Է-
ֆէնտիլի ազգասիրաբար կ'յայտնէ:

Արդ՝ կ'հրաւիրեմ զպատկառելի Ժո-
ղովը՝ պահանջել Ազգային Պատրիար-
քարանի պատիւը պիւլիլիլէ անարգ
անունին դէմ:

Պահանջել Պատրիարքական փոխա-
նորդութեան պատիւը, որ նոյն իսկ
Ազգին և տէրութեան համարումն ի-
րաւամբ գրաւող, Ս. Պատրիարքին պա-
տին է:

Զայսոսիկ նախապէս պատկառելի
Ժողովոյդ հետ մէկտեղ պահանջելով՝
սաստիկ բողոքեմաք կ'պահանջեմ նաև
իմ անձնական պատիւս, որ իմ արեանս
գինն է, եթէ Փափագեան Ստեփան
էֆէնտիլի կարող է, թող օրինաւորա-
բանապէս մատուցանէ իմ կաշա-
ռակութեանցս և այլ սոսկալի գոր-
ծոցս համար, և ես պատրաստ եմ
հրապարակաւ դատուիլ:

Տեսա՛րք իմ,
Եօթը տարի շարունակ ամէն անձ.
նուիրութիւնով և խղճով սիրելի Ազ-
գիս ծառայելէ զինի, չեմ կրնար հան-
դուրժել որ այսօրինակ անուանարկու-
թեամբ և անարգութեամբ թողում
իմ պաշտօնս, այլ յետին շունչ բողո-
քելով, քննութիւն և դատաստան կը
պահանջեմ, չէ թէ միայն իմ իրաւուն-
քս և արդարութիւնը յերևան ածե-
լու համար, այլ ազգը ազատելու հա-
մար այս Սահմանադրական գողի ներ-
քն բռնակալութեան խաղալիք ըլլա-
լէ, որոյ գործն եղած է միշտ պատ-
րիարքներ և Ժողովներ տապալել և
հանդարտ ու խաղաղ ազգը երկպա-
ռակութեան և խռովութեան մէջ ալե-
կոծել:

Արդ՝ մինչև Ազգ. Ժողովոյ գումար-
ման օրը՝ սոյն բողոքագրոյս ամէն մէկ
կէտերուն վրայ խորհիլ ձեր իմաս-
տութեանը կ'յանձնեմ:

Եւ որպէս զի Ազգ. Ժողովոյ մատու-
ցանելի բողոքս թերևս պատկառելի
Ատենիդ յանձնարարուած ատեն դիւ-
րութիւն ունենաք, այժմէն կ'նշտեմ
որ՝ Նոր դարի խմբագիր Խօճասարեան
Օգսէն Էֆէնտիլի խառն Ժողովոյ Ատ-
եանը կոչէք, որպէս զի այն ալ փո-
խանորդարանի վրայ իւր հրատարա-
կած դայթակղեցուցիչ յօդուածնե-
րուն բացատրութիւն տայ, և ամէն
լան յայտնուի թէ ո՞վ է որ Պատրիար-
քարանը օրինայ և բարոյականի ուղիղ
ճամբէն խտրեցնելու համար ամէն
ճիգ և հնարք կ'իմպիւէ իւր անձնա-
կան շահուն համար:

Մնամակնալու արդա-
րութեան և իրաւանց և
պատրաստական ծառայ
Ազգիս

(Ստորագրութիւն)
Պ. Փ. ՅՈՎ. ՔՇՆՅ. ՄԿՆԵԱՆ

Ի 26 Օգոստ. 1877
Ի Կ. Պօլիս

... Խմբագիր,
Յետագայ աղբը մօտակայ թերթեր-
նուր միջոցաւ հրատարակել բարե-
հաճեք:

Ա. Զ. Դ.
Յառաջիկայ կիրակի 28 Օգոստոս
Դում-Դաբուի Լուսաւորչեան օրիոր-
դաց վարժարանի մէջ պիտի ատենա-
խօսեն, Հայ-Դարական ընկերութեան
կողմէն Մ. Միլիթեան և Յ. Դուրդէն
էֆէնտիլիներն, իրական սեռի դատարա-
րութեան վերայ ի ժամ 6:

Ուսումնասիր արք և տիկնայք կը
հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ և լսել
սոյն ազգօգուտ ատենախօսութիւն-
ները:

Տեսուչ
25 Օգոստ. 1877 Լուս. Վարժերի.
Լուս. Վարժ. Սուքիա քահանայ
Մայր Եկեղեցոյ

ՍԱՀՊ ՂԱԶԵՍ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Գալթատա Բէշէմէլի-բաղարնտա
Ն. Է. Իրիլ Լաւընտա